

Ročník: 94

číslo: 2

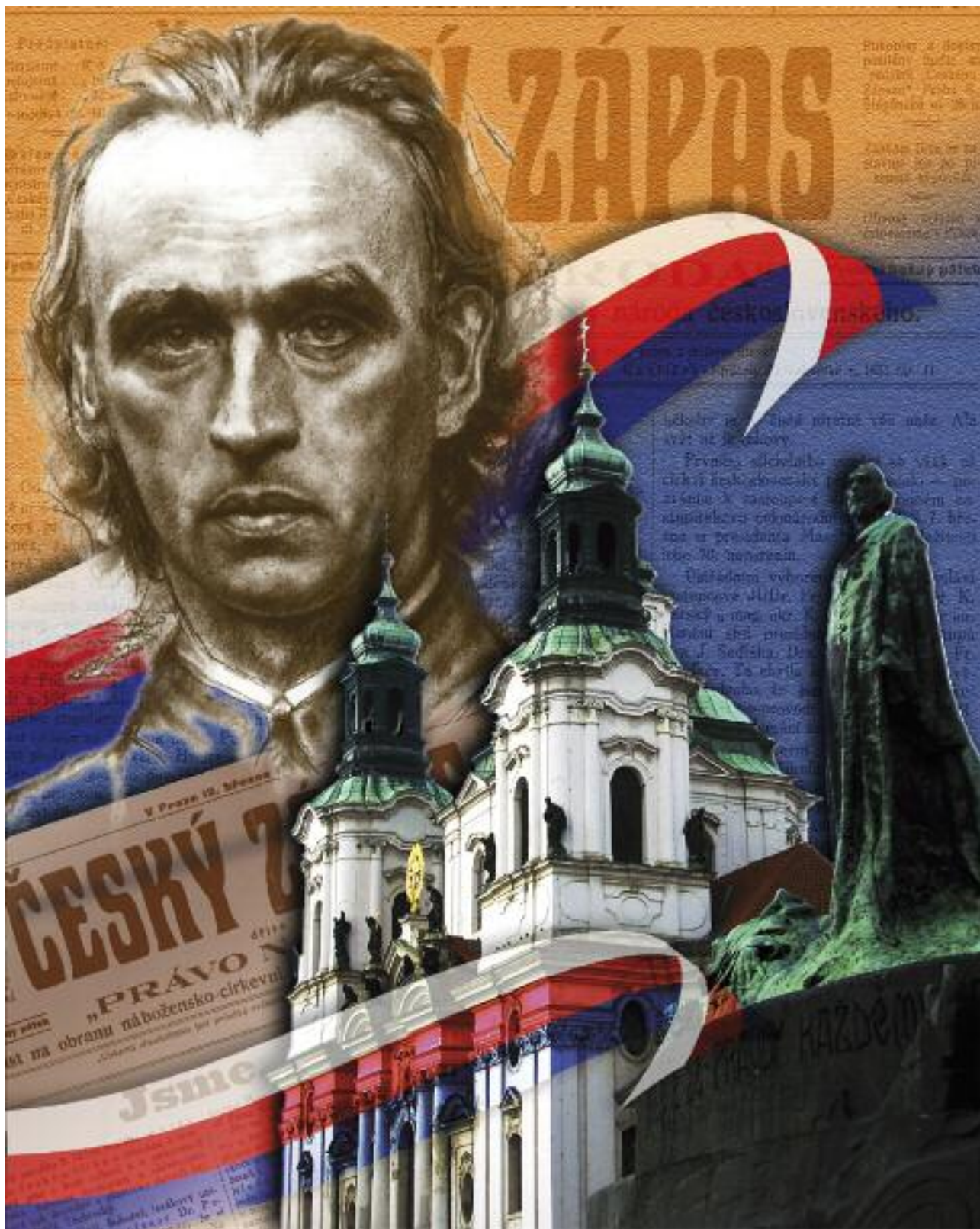
12. ledna 2014

Cena: 8 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

EDITORIAL

Milé sestry a bratři, milí čtenáři, díváme se společně na podobu novin, na kterou nejsme příliš navyklí. Proč a pro koho se připravujeme?

To je základní otázka novináře i čtenáře a my na ni v daném okamžiku odpovídáme: právě pro vás.

Máme rozdílné zvyky, vypadáme odlišně, chodíme oblečení každý dle svého stylu, jsme muži a ženy, mladší i starší... Ale všichni máme společnou nejistotu: Kdesi hluboko v srdci pocítujeme prázdnotu, kterou chceme zaplnit. Způsob, jakým tak činíme, nás opět „dělí“: na filosofy, věřící různých církví či společenství, něvěřící... ty, kteří mají zkušenost, že ono prázdné místo by se mělo naplnit prostě láskou. Nechceme nikoho nutit změnit názor, ke kterému došel. Plně postačí, když se domluvíme: „Pojď a podívej se spolu s námi stejným směrem. Povíme si, co každý z nás vidí. Porovnejme to a diskutujme o tom. Mohlo by to být zajímavé. Budeme si vyměňovat postřehy a informace. Budeme s nimi zacházet jako s rybou na talíři. Narazíme-li na něco těžce stravitelného, ponechme to na okraji a třeba se k tomu někdy vrátíme. Pokusíme se o to?“

Budeme vděční za vaše podněty a příspěvky.

Dnes se tedy podívejme na začátky naší církve z různých aspektů, očima různých autorů, kteří nám nejen připomenou známá fakta, ale také odhalí méně známé okamžiky z historie církve.

Součástí čísla jsou samozřejmě zprávy ze života našeho společenství, aktuální biblická rubrika věnovaná první neděli po Zjevení – Křtu Páně a dětská příloha uprostřed – prakticky koncipovaná pro snadné oddělení v případě potřeby.

Hezké a kvalitní počtení dospělým i dětem.

přeje redakce

Týdeník Církve československé husitské

lýchá: Ústřední rada

Církve československé husitské

Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,

Redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,

Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal *grafik*

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčírčíková

Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz.

Tisk: Grafotechna

Distribuce a reklamace: A.L.L. production s. r. o.,

F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, tel. 234 092

866, *e-mail:* martina.machackova@predplatne.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117,

e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz.

NAŠE CÍRKEV MÁ SVÁTEK

Když má někdo v rodině narozeniny, nastane sváteční atmosféra. Přicházejí gratulanti, jubilant dostává dárky. Slavit znamená projevit úctu a vztah.

My křesťané, členové církve, jsme také rodina. I my v těchto dnech slavíme – výročí Církve československé husitské. Sedíme kolem jednoho stolu, díváme se jeden druhému do očí. Společně prožíváme klid a bezpečí. Také ovšem vnímáme obecné znepokojení z marasmu doby. V zneklidňující míře mnohdy převládá konzumní způsob života; narůstá neindividualistické zaměření, přibývá lidí sebestředných, kteří mají potíže s tím být tu pro druhé. Objevují se různé duchovní směry a někdy má člověk pocit, jako když pejsek s kočičkou vařili dort a namíchali tam všechno možné. Jaképak mantinely? Vše je dovoleno. Takováto svévole však není možná, jedná se o zmatení jazyků. Je třeba myslet na tradiční hodnoty. Oporou nám je liturgický rok. Pobýváme v oblasti profánní, všední a máme si uvědomovat duchovní kategorii univerza, jehož součástí je náš život.

Proč slavíme? Reflektujeme souvislosti, zastavíme se a spoluprožíváme, zabýváme se dušezpytem. Přejeme své církvi duchovní zdraví, možnost dialogu, poctivé hledání pravdy a spravedlnosti. Toužíme, aby byla církví

plnou lásky a naslouchání. Vstupujeme společně do domu Božího. Uvědomujeme si, že jediným a nejdůležitějším statkem je **LÁSKA BOŽÍ**.

Nebudme mezi sebou skoupí na slovo. Pomozme bližnímu útěšnou řečí, važme si slova, které je velikým darem.

Co si přát k narozeninám? Abychom vnímali jednotu Ducha svatého a v bližním viděli tvář Kristovu. Budme pro sociální, uvědomme si hluboký význam bytí kvůli někomu druhému.

Jsme občané Božího království. Jde nám o to znát a chápat Bibli, uvědomovat si perspektivu skutečných hodnot. Měli bychom mít na mysli naši totožnost křesťanskou, národní, historickou. Máme vztah ke své mateřtině, chceme jej prohlubovat, zdokonalovat a předávat toto dědictví svým potomkům.

Boží láska nás drží ve stavu bdělosti, pohotovosti. Moc zla činí vše proto, aby nás odváděla od Boha. Abychom pozapomněli na to nejdůležitější, nabídne nám všelijaké náhražky, zábavy. Ať v nás hoří lampa života. Ať máme dost oleje víry, aby naše lampa nezhasínala. Nezaprodejme se marnostem světa, odvracejme se od pošetilosti ke Kristu. Spoluproživejme a následujme Krista. Tak se staneme občany Božího království.

Olga Nytrová

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

ADVENT V NAZARETU

Advent v Nazaretu (diakonickém zařízení naší církve) je mimo jiné obdobím adventních trhů. Naše výrobky (keramika, textil) prodáváme průběžně po celý rok, ale v předvánoční době obzvláště intenzivně. Letos vše začalo hned o prvním adventním víkendu, kdy jsme se účastnili pěti trhů. A tak to pokračuje celý adventní čas – každý den prodáváme, někdy i na více místech na-

jednou. Někdo z nás prodává i ve svém volnu, a hlavně nám s prodejem velmi pomáhají naši dobrovolníci. Náš rozpočet bývá během roku dost napjatý a teprve díky prosincovým prodejům se dozvíme, jaký bude celkový hospodářský výsledek.

Uplynulý rok nebyl pro Nazaret jednoduchý. Z několika důvodů se zmenšily naše příjmy a po osmi letech vyrovná-

ného hospodaření hrozil výrazný deficit. Několikrát jsme si „sáhli na dno“, ale nakonec se stalo téměř nemožné a s uplynulým rokem se vyrovnáme se ctí. Nechceme řešit ekonomické problémy propouštěním, vždyť většina našich zaměstnanců má nějaký handicap a těžko by si hledali práci. Do budoucna jsme proto připravili nejen plán úsporných opatření, ale snažíme se také o nové, efektivnější technologie keramické výroby a také inovaci sortimentu našich výrobků. Věřím, že vše zvládneme vlastními silami a Nazaret bude dál bezpečným přístavem pro lidi, kteří zápasí s nějakým handicapem...

Advent v Nazaretu neznamená však jen shon a starosti, ale tento čas přináší i radost. Těší nás pochvala našich výrobků od vděčných zákazníků. V polovině prosince míváme tzv. vánoční oběd pro zaměstnance a klienty. Předáváme ocenění Dobrovolník roku, Prodejce roku a další... S předstihem si losujeme, komu dáme dárek, ale pod stromkem je jich pak mnoho navíc.

Znějí vánoční písně, letos nám klienti zahráli pohádku a byla připravena i diskotéka. Zatímco celý rok byl náročný, byl čas adventní plný příslibů nové naděje pro pokračování diakonické práce. Na malé slavnosti k prezentaci Kalendáře Nazaretu 2014 se objevili dva nenápadní manželé. Ještě chvíli s námi pobýli v neformálním obecenství, rozloučili se a odešli. Za chvíli se vrátili a pán říkal, že na chodbě máme neobsazenou ve stálých sponzorech jednu cihlu. (Je to namalovaný dům z cihel a cihly nesou jména našich sponzorů.) A že by se mu líbilo, kdyby tam mohlo být jeho jméno. S tím jsme se rozloučili, dal jsem jim jen náš letáček. Za nějaký čas paní účetní hlásila, že přišlo na účet několik tisíc korun a jestli mi jméno dárce něco říká. Nevěděl jsem, ale v prosinci přišli oba manželé a chtěli sepsat darovací smlouvu. Tím se vysvětlil onen dar a když jsem smlouvu na oněch pět tisíc korun napsal, pán řekl: „Ale já nemyslím jen tuhle částku, já vám ji budu posílat

každý měsíc...“ Minulý týden přišla kolegyně, která prodávala v Mercury centru na vánočním trhu, s tím, že dostala od jakési paní dvoutisícikorunovou bankovku, že mi ji má předat. Když se té paní ptala na jméno, odpověď zněla: „Od spřízněné duše.“

Jindy jsem vracel peníze jedné starší paní, která nám v pravý čas pomohla půjčkou, a ona od těch osmdesáti tisíc oddělila přesně polovinu, ať si ji vezmu pro Nazaret. Takových příkladů je ještě více. Úžasná je činnost nazaretských dobrovolníků – v doprovodu klientů, při prodeji zboží, při pomocných pracích – a dalších hodinách odpracovaných zdarma a nezištně desítkami skromných a obětavých lidí. To vše probouzí radost a vděčnost a také předsevzetí nikoho z dárců nezklamat. Karel Čapek v jednom vánočním fejetonu napsal, že na světě není nic tak dobrého jako dobrá vůle. Jsem rád, že máme tolik možností setkávat se s lidmi dobré vůle. Chvála Bohu za to. **(fil)**

NAD PÍSMEM

BOŽÍ SJEDNOCENÍ VODAMI JORDÁNU

Ježíš přichází za Janem Křtitelem a žádá ho, aby jej pokřtí. Je to zvláštní, neboť dle předpovědí Starého zákona a dle některých evangelií byl Jan Křtítel tím, kdo měl Mesiáš – Ježíši připravit cestu. Zároveň se ale musel ubezpečovat, že Ježíš je opravdu ten vyvolený král, vyvolený Mesiáš, když za ním posílá své učedníky s dotazem: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ Jan Křtítel a zřejmě i další jeho učedníci i učedníci Ježíše potřebovali opakovaně ubezpečovat a upevňovat svou víru. Důvod tohoto stavu bude asi prozaický, Ježíš se nechoval tak, jak od něj očekávali. Oni čekali silnou osobnost, vítězného krále, zachránce – Mesiáše, který obnoví Izraelské království a nastolí pevnou teokratickou vládu. Ježíšovo poselství bylo jiné: „Mé králov-

ství není z tohoto světa.“ On nepřišel jako velký vůdce, ale jako pokorný a pokojný Boží Syn, který tento pokoj chtěl předat tomuto světu a zároveň zvěstovat, že pokora a pokání jsou cestou k Boží milosti, cestou, která člověka dovede do Hospodinova věčného království. Právě proto také Ježíš sestupuje do Jordánu a žádá od Jana křest. Janovo poselství bylo jasné: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“ A lidé vyznávali své hříchy a dávali se od něho v řece Jordánu křtít. Pokání bylo dle židovské tradice vždy cestou, jak se k Hospodinu přiblížit a obnovit svůj vztah s Ním. Voda pak dle Bible symbolizovala určitý přechod ze starého do nového a také člověka očišťovala od špíny, od hříchu. Vždyť izraelský národ byl zbaven otroctví

MT 3,13-17

svým přechodem přes Rudé moře a do země zaslíbené přechází skrze řeku Jordán. Proto se ponoření do vody zachovalo i v konverzi k judaismu, kdy člověk skrze vodu s Božím vyvoleným lidem vchází do země zaslíbené a zároveň je očišťován.

Proč Ježíš vstupuje do řeky Jordánu a nechává se od Jana pokřtít? Vždyť on se narodil jako Izraelita, dokonce z královského rodu, takže nepotřeboval konvertovat. Jako zbožný Žid jistě pravidelně chodil do mikve a očišťoval se. Jako bezhříšný Boží Syn nepotřeboval své hříchy vyznávat a očistit se od nich a to, že se přiblížilo nebeské království, také jistě věděl, jako ten, kdo má sedět na trůnu a kralovat. Tedy z tohoto pohledu byl Ježíšův křest v Jordánu naprosto zbytečný.

Z pohledu toho, co však Ježíš říkal, činil a jak byl zakončen jeho pozemský život, má tento křest veliký význam a ukazuje nám, kým a jaký Ježíš opravdu byl. Ve chvíli, kdy přichází za Janem Křtitelem, který si jasně při setkání uvědomoval, koho má před sebou, byť by jej později zmožila nejistota, projevuje svou pokoru i lásku. Tím, že sestupuje do vod Jordánu, ukazuje, že se naprosto sjednocuje s lidstvem a lidmi, a to i v jejich hříšnosti, nedokonalosti a nečistotě. Zcela vyzprazdňuje své Božství, přijímá lidskost i s její tíhou, aby tuto tíhu mohl nést a donést ji až na obětní oltář, kterým se stal jeho kříž. To, že Ježíšovo sjednocení s lidmi skrze křest v Jordánu nebylo jen prázdným aktem nebo jen splněním

tradice, Hospodin potvrzuje tím, že se nebesa otevřela a Jan spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice, přichází na Ježíše a z nebe se ozývá hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“ Tedy Bůh se k tomuto činu pokory a jednoty přiznal a Ježíšovo konání i slova potvrdil. Příchod Ježíše není jen důkazem toho, že se přiblížilo nebeské království, tedy jakýsi nový věk, vždyť právě v Ježíši Kristu, jako vyvoleném králi, přišlo Boží království na tuto zem. Když kráček Ježíš po této zemi, tak po ní kráček král nebeského království, tedy ten nejpovolanejší zástupce, který toto království nejen přiblížil a svými skutky ukazoval, ale také celému lidstvu srozumitelně sdělil, jak do tohoto věčného Božího krá-

lovství může přijít. Vrátit se tam, kde je pravý domov každého člověka, vrátit se na místo, kde byl člověk stvořen, a naplnit tak svůj pravý úděl, tedy žít v jednotě a lásce s Hospodinem. Vždyť člověk z věčného Božího království – ráje, byl vyhnán pro svou neposlušnost a hřích, ale Hospodin se nad tímto hříšným člověkem slitovává a skrze víru a pokání se jej snaží do tohoto původního místa, věčného království, navrátit. Připomínáme-li si Ježíšův křest, připomínáme si jeho lásku k lidem, ke každému z nás, pro kterou se naprosto vzdal svého Božství a sjednotil se s lidstvem, aby všechna břemena a provinění každého člověka snal a pověsil je na kříž.

Rostislav Kotrč

Z kazatelského plánu

První neděle po Zjevení – Křtu Páně

Miluješ spravedlnost, nenávidíš zvlí; proto tě, božský, pomazal Bůh tvůj olejem veselí nad tvoje druhy.

ŽALM 45,8

První čtení z Písma: Izajáš 42,1-7

Tužby:

2. Abychom náš křest si připomínali a zpytováním svědomí sebe sama očišťovali, modleme se k Hospodinu.
3. Aby z nás Duch svatý učinil statečné vyznavače pravdy Boží a zákona Kristova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, křtem v Jordánu jsi prohlásil Ježíše svým milovaným Synem a pomazal jsi ho Duchem svatým. Dej všem pokřtěným v jeho jméno, ať zachovávají křestní slib a přijímají ho za Spasitele! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Skutky 10,34-43

Evangelium: Matouš 3,13-17

Verše k obětování: Žalm 118,25-27

Verš k požehnání: Marek 1,11

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, dej, ať nás nebeské světlo vždy a všude osvěcuje, abychom s čistou myslí poznávali a s pravou láskou přijímali svátost večere Páně, na niž nám ze své milosti dáváš účast. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 155, 36, 112, 170, 335

*Ježíši, jediný a pravý králi,
ty jsi přišel na tuto zem,
abys nám dal svůj pokoj,
sjednotil nás s Otcem
a přivedl do jeho věčného
království.
My však každý den činíme
tvůj kříž těžší a těžší.
Prosíme tě tedy, abys nám
dal prožít pravé pokání,
osvobod' nás od otroctví
hříchu a klamu,
jako jsi z otroctví
osvobodil Izrael vodou
Rudého moře, a dej,
abychom skrze vodu,
která nás obmyla při
našem křtu,
mohli jednou vejít
do našeho pravého domova,
do tvého věčného království.
Amen.*

SMĚŘOVÁNÍ K BOHU

Generace reformních a modernistických kněží, inspirována heslem vrcholné středověké teologie – *ad Deum tendere* – směřovat k Bohu, usilovala soustředěním na Boha zživotnit sebe-střednou církev 19. století. **České radikální modernistické křídlo, ve společensky příhodné situaci vzniku Československé republiky, v Evropě uznávané reformy provedlo „VIA FACTI“, činem.** Ocitlo se mimo církev, o jejíž reformu usilovalo. Reformní kněží ve svých farnostech zakládali nové církevní společenství. Nové a přitažlivé záleželo ve vztahu svobody k občanské společnosti, uvnitř církevního společenství, a především v láskyplném, důvěrném vztahu k Bohu. Nové vztahy byly skutečným rozvzláčením a obdarováním nebes, jež společenství, vznikající **8. ledna 1920**, pokorně a ve službě Bohu přijalo. Ve dnech **29. a 30. srpna 1924** došlo k události, jež znamenala novou, eklesiologickou fázi evropského reformního hnutí. **Sešel se I. sněm církve radikálního modernismu, Církve československé.** Sněm naukově a kanonicky definoval východisko a základy církve, jež trvale vyjadřují totožnost a duchovní oprávněnost naší církve. Sněmu z vůle Boží vtiskly témata a nadějnou tvář dvě osobnosti: **patriarcha ThDr. Karel Farský a profesor věrouky Husovy bohoslovecké fakulty ThDr. Karel Statečný.** Těsná spolupráce patriarchy a akademického učitele teologie charakterizovala novou reformní eklesiologii. Karel Farský nastolil otázku totožnosti církve změnou ústavního článku, který se tradičně dovolával sedmi ekumenických koncilů. **Sněm přijal pojmové určení církve, kterou tvoří křesťané, usilující současně snažení mravní a vědecké poznání naplnit Duchem Kristovým.** Věříme, že rozhodla Boží providence: **ústřední normou života a nauky byla prohlášena osoba, dílo, smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista.** S hlubokou logi-

kou víry v nastoleném zacílení pokračovala ustanovení, iniciovaná patriarchou, ***o ordinaci biskupů a kněžském svěcení a Liturgii.*** Karel Statečný ve sněmovním naukovém referátu zasadil ***christocentrické pojmové určení církve do fundamentálně teologických souvislostí a personalistické směřování církve zařadil do průběhu dějin spásy.*** Církev se uvedenými rozhodnutími orientovala na nejvyšší mety současné teologie: přihlásila se ke křesťanskému universalismu, charakteristickému pro evropský modernismus. Od I. naukového sněmu v r. 1924 a v r. 1931 pokračovala církev a teologie k **VI. sněmu v r. 1971.** Ten měl na pořadu opět nauková témata. **Doplnil jméno církve charakteristikou husitská.** Principy

Učení z roku 1931 biblicky zakotvil, upřesnil a rozvinul oficiální normou „**Základy víry**“. V „čase příhodném“ se harmonizoval postoj patriarchy – předsedy sněmu, se stanoviskem profesora teologie, předsedy naukového výboru Zdeňka Trtíka a s úsilím výkonného generálního tajemníka sněmu. Koope-race vrcholného představitele správy církve s učitelským reprezentantem teologické fakulty garantovala **svobodu svědomí v teologii a v církvi.** VI. sněm dovršil neúnavné studijní směřování prvních profesorů Husovy československé bohoslovecké fakulty.

Za dnes těžko představitelných obtíží, orientovali se na vrcholy současného teologického poznání. V jejich kame-nité cestě pokračovali profesori, kteří **po roce 1989 transformovali naši fakultu v Husitskou teologickou fakultu Univerzity Karlovy.** Výuka se rozšířila o další doplňující obory, otevřela se oficiální zahraniční spolupráce a bohosloví, včetně husitské teologie, bylo opět pochopeno jako trvalá součást „celé univerzity“. S odstupem času se stává zřejmým, že vývoj teologie a církve radikálního modernismu má svoji dialektickou vnitřní souvislost: **Duch Kristův, vyhlášený I. sněmem jako norma nauky a života, nalezl nové vyjádření v biblickém personalismu, který po 2. světové válce do českého obzoru uvedl Zdeněk Trtík.** Na přelomu duchovních epoch byla christologická nauka nově pochopena a ontologicky vyložena v rámci trojiční teologie. Její podněty v českém teologickém obzoru vyšly z naší teologie. **Vývoj reformních snah v katolické církvi vyústil v Druhém vatikánském koncilu a jeho současné christologické interpretaci.** Katolická teologie má světové eklesiologické východisko a nesmírnou teologickou tradici. Nicméně při našem klopýtání za Ježíšem můžeme ve vši pokoře konstatovat, že důrazy současné vrcholné teologie církve, z níž naše cesta před více než 90 léty vyšla, na osobu a dílo, kříž a vzkříšení Ježíše z Nazareta, jsou ve víře a jejím teologickém vyjádření v polyfonickém souznění se skromným hlasem našeho bohosloví a jejího liturgického a kanonického ztvárnění.

V nadcházejícím roce při připomínání 90ti let od I. sněmu a vzpomínky na 100 let od narození klíčového teologa Zdeňka Trtíka, bude příhodný čas na poznávání, naslouchání a bratrské rozhovory o Boží milosti v době prošlé i Boží naději pro cestu, jež se otvírá. . .

Zdeněk Kučera

NEZAPOMEŇME NA HESLO STATEČNĚHO

Vždy 8. ledna si připomínáme vznik naší Církve československé husitské. Proto je také na místě vzpomenout našich otců zakladatelů. Dovolte při této příležitosti vzpomenout na bratra dr. Karla Statečného.

Karel Statečný se narodil v roce 1870 v Myslkovicích u Tábora. Jeho služba Bohu a jeho dílo byly nejprve spjaty s Římskokatolickou církví. Na kněze byl vysvěcen v Českých Budějovicích. V roce 1899 byl promován doktorem teologie na pražské univerzitě a následně až do roku 1923 byl profesorem morální teologie a filosofie na římskokatolickém bohosloveckém semináři v Českých Budějovicích. V roce 1924 vystoupil z Římskokatolické církve, ale již o tři roky dříve se seznámil s dr. Karlem Farským, zakladatelem Církve československé. Probíhala mezi nimi čilá korespondence.

Již roku 1919 byla zřízena Husova Československá evangelická fakulta bohoslovecká v Praze. Tato fakulta však sloužila Českobratrské církvi evangelické. Proto se ústřední církevní výbor Církve československé rozhodl vyjednávat ve věci vzdělávání svých bohoslovců s tehdejší děkanem fakulty F. Hrejsou. Ten nabídl habilitaci soukromého docenta pro obory, které na fakultě ještě nebyly obsazeny. Avšak v případě soukromé docentury nebylo možné očekávat jakékoliv finanční zajištění od fakulty. Nicméně tak se i událo a dr. Karel Statečný se habilitoval v oboru morální filosofie. Stal se tedy prvním profesorem Církve československé na Husově fakultě. Nicméně tento úspěch byl zatížen Statečného nemalou obětí osobní i finanční.

Roku 1923 byl zřízen soukromý ústav pro kandidáty bohosloví. Kolej byla zpočátku na Vinohradech, kde pak bylo ubytováno až 14 studentů-

bohoslovců. A právě jejich výchovu později dostal na starosti také dr. Karel Statečný.

Dr. Karel Statečný se tedy řadí mezi naše otce zakladatele. Měl také veliký vliv na ideové směřování naší církve. Zde vzpomeňme Zprávu o prvním řádném sněmu církve československé, který se konal 29.-30. srpna 1924 v Praze na Smíchově.

Na něm K. Statečný za naukový odbor přednesl referát zabývající se problémem církevní organizace a pak především problémem budoucí věrouky a budoucí etiky církve. Statečný byl také iniciátorem rezoluce, která pak byla na sněmu plénem jednomyslně přijata: „**DOKONČENÍ ČESKÉ NÁBOŽENSKÉ REFORMACE**“. „*Předmětem této reformace musejí se státi i ony články víry, které první naše reformace ponechala beze změny. I tyto články víry musejí být podrobeny náležitě revisi a musejí býti upraveny tak, aby se staly přístupnými a přijí-*

itelnými i oněm lidem, kteří od náboženství se odvracejí, kteří v náboženství nechtějí viděti nic jiného, nežli zbytek naší lidské kultury, náležející již jen minulosti,“ čteme dále ve zprávě. Ještě je třeba dodat, že heslo „dokončit českou reformaci“ spolu se symboly kříže a kalicha jsou součástí medaile, kterou nosí každý děkan Husovy bohoslovecké fakulty Univerzity Karlovy.

Dr. Karel Statečný napsal za svůj život mnohé, žel nestačil své dílo dokončit tak, jak si vždy přál. Nicméně zmiňme jeho rozbor Spencerovy filosofie a studii „*O monismu a jeho filosofických základech*“. V roce 1925 pak vydává svou studii s názvem „*Reformní směry v soudobé filosofii náboženské a Církev československá*“. Zde mu jde o nalezení hlavního a jasného programu nejen ve věcech ideových, ale především ve věcech budoucí věrouky a mravouky naší církve.

Doktor Karel Statečný, náš první profesor bohosloví, etiky a systematiky, zemřel dne 12. srpna roku 1927. Byl velmi úzce spjat s dr. Karlem Farským. Zdá se, že odchod K. Statečného z tohoto světa je až symbolicky spjat i s odchodem K. Farského. (Dr. K. Farský zemřel o dva měsíce dříve, 12. června 1927.)

Nezapomeňme tedy heslo, které zaznělo na prvním řádném sněmu naší církve: „dokončit českou reformaci“. A nezapomeňme ani na ty, kteří svou prací a svým životem postavili základ naší církve. Církve československé husitské, ve které díky oběti našich otců zakladatelů a díky Bohu především, můžeme žít i v současné chvíli.

**Michaela Kajlíková,
farářka v Ústí nad Labem**

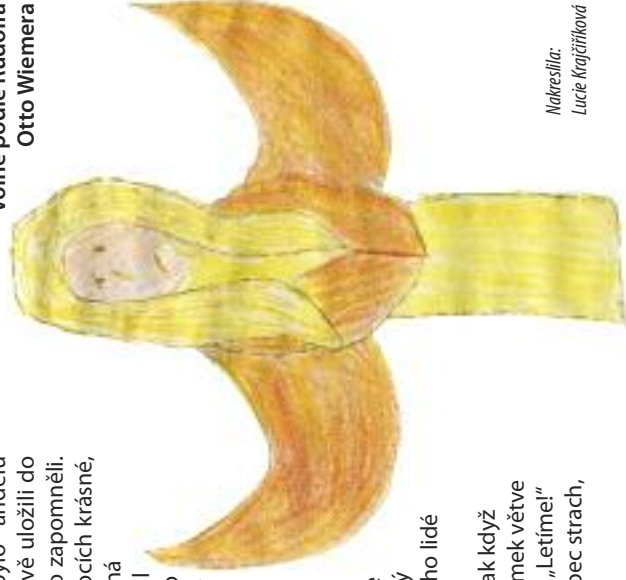
Vyprávění o malém andělu ze zlatého papíru

Byl to opravdu velmi malý anděl, asi jako dětská dlaň, která ho ze zlatého papíru vystříhla. Vánoce už byly za námi, odstrojený stromček stál smutně na balkoně. Kuličky byly pryč, čokoládky děti snědly, a tak jen tu a tam visely zbytky lamety... a zapomenutý malý anděl ze zlatého papíru. Původně bylo andělů dvanáct – jedenáct jich pečlivě uložili do krabice a na toho dvanáctého zapomněli. Vzpomínal, jak to bylo o Vánocích krásné, a trochu se chvěl – možná zimu? Smutně se světoval stromku, že jeho touhou bylo létat, vždyť proto má přece křídla, ne? Stromek se zeptal, jestli je anděl pyšný na to, že byl vánoční ozdoubou. „Ne, ne, andělé nejsou nikdy pyšní, ani ti papíroví!“ zněla odpověď. „Naším úkolem je zvěstovat. Mám ale slabý hlásek, a tak nevím, jestli si toho lidé všimli.“

Stromku se anděla zželelo, a tak když zafoukal silný vítr, roztáhl stromek větve a vítr je shodil z balkonu dolů. „Letíme!“ volal šťastný anděl. Neměl vůbec strach,

protože pro anděly je létání to nejkrásnější. Stromek i s andělem skončili pod balkonem. Malé děvčátko, které šlo kolem, si anděla všimlo a vymotalo ho z větviček. Vítr jí ho ale vyškubl z ruky. Anděl letěl někam dál... Andělé přeci mají za úkol zvěstovat...

Volně podle Rudolfa Otto Wiemera

Nakreslila:
Lucie Krajčřířková

Řešení hádanek

5 rozdílů ze str. 1: chybějící špička levé věže; navíc socha na pravé věži; vyšší prostřední věž; jedno chybějící okno vpravo; dvě malá oválná okna po stranách navíc
Kdo je kdo ze str. 2: 1. Filemon; 2. Félix; 3. Festus; 4. Filip; 5. Filip
Skřiváčky ze str. 3: Jakub, Jidáš, Ondřej, Petr, Jan, Tomáš

CESTA

Milí malí i velcí čtenáři Cesty.

Jak jsme vás již dříve informovali, od ledna letošního roku bude Cesta vycházet jako příloha rozšířeného čísla Českého zápasu – vždy ve druhém čísle v měsíci. Díky tomu může být celá barevná, dostane se k většímu počtu čtenářů a sníží se i její cena. Na základě vašich ohlasů jsme ještě upravili grafickou podobu Cesty – protože si mnozí z vás časopis zakládají do svých archívů nebo pracovních sešitů, zachováme jeho formát A5 – je jen třeba si přílohu vyjmout, dvoustranu uprostřed rozstříhnout a přeložit. Věříme, že vám to nebude působit obtíže a budete s časopisem v nové podobě spokojeni. Neváhejte se na nás obracet se svými připomínkami a návrhy a budeme samozřejmě vděční i za vaše literární výtvarné příspěvky!

Jana Krajčřířková

Modlitba

Pane Bože,
prosíme tě za svou
Církev československou
husitskou
– ať jsi stále s ní a ona
s tebou.

Amen.

Hleďte 5 rozdílů

Na obrázku je chrám sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze, v němž byl v lednu 1920 vyhlášen vznik nové Církve československé. Řešení kvízu najdete na str. 8.

Foto: Eva Havnerová
WIKIMEDIA COMMONS

Kdo je kdo?

Podarí se vám určit, jak se jmenují následující biblické postavy? Pomůže vám, že všechna jejich jména začínají písmenem F, nebo si můžete nalstovat příslušnou biblickou pasáž. Své řešení si zkontrolujte na str. 8.

- 1) Adresát jednoho z listů apoštola Pavla (list nese jeho jméno)
- 2) Římský místodržitel, který Pavla vyslychal (Sk 23,26)
- 3) Jeho nástupce (Sk 24,27)
- 4) Jeden z Ježíšových učedníků (Mt 10,3)
- 5) Stejně jméno měl i diákon, který pokřtil etiopského dvořana (Sk 6,6; Sk 8,26-40)

Proč se říká ž...

21. Nejen chlebem je člověk živ

Toto rčení se používá většinou tehdy, když se místo jídla a pití pro změnu chystá „duševní potrava“ – například nějaké kulturní vystoupení. V Bibli tato slova najdeme v části, popisující Ježíšovo pokušení na poušti (např. Mt 4,4). Dábel hladovějícímu a žíznivému Ježíšovi říká: „Jsi-li Syn Boží, proměň tyto kamery v chleby!“ A na to mu Ježíš odpovídá, že člověk není jen chlebem, ale každým slovem, které vychází z Božích úst. Pro náš dnešní konzumní způsob života je toto pravidlo více než aktuální – můžeme ho navíc rozšířit i na jiné hmotné věci, nejen jídlo.

Potrava je samozřejmě k životu nezbytná, ale nevěřili byste, jak málo člověku k životu stačí – jídla i věci. Ale pozor – ona i ta „duševní potrava“, kterou si dopřáváme, má dost různou hodnotu a kvalitu. Kéž bychom tedy méně času trávili uspokoi-

čováním svých hmotných potřeb a více jej věnovali naslouchání Božímu slovu. To nás nasytí spolehlivě!

J. K.

Nakreslila:
Lucie Kravčířková

2

Soutěž o tři knihy

V jednu si připomínáme výročí založení Církve československé husitské, s níž je neodmyslitelně spjata osobnost Karla Farského. Dokážete určit, které z následujících vět jsou pravdivé a které ne? Vypište si správná písmenka do tajeňky, kterou nám pošlete nejpozději do konce února – v březnové Cestě otiskneme jména tří výherců knihy.

1. Karel Farský se narodil r. 1840.
ANO (L) NE (Z)
2. Místem jeho narození je podnikronošská vesnička Škodějov.
ANO (A) NE (M)
3. K. Farský byl katolickým knězem a učitelem náboženství.
ANO (K) NE (O)
4. Usiloval o reformu katolické církve.
ANO (L) NE (R)
5. Stál u zrodu Církve československé
8. ledna 1940.
ANO (H) NE (A)
6. Roku 1924 se stal jejím prvním patriarchou.
ANO (D) NE (I)
7. Je autorem naší liturgie.
ANO (A) NE (K)
8. Karel Farský zemřel 12. 6. 1984.
ANO (P) NE (T)
9. K výročí jeho úmrtí církve každoročně pořádá celocírkevní bohoslužby v místě jeho narození.
ANO (E) NE (A)
10. Muzeum Karla Farského najdeme v nedalekém Vysokém nad Labem.
ANO (J) NE (L)

Blahopřejeme výhřezcům soutěže z listopadového čísla

(správná odpovědi: B, E):

Ondřej Tomčík z Nové Paky
Aneta Jirsová z Roudného
Patrik Milko z Kojetína

7

Jak jsem se rozzlobil

na Pána Boha

Měl jsem moc hodného, ale také přísného tatínka. Velice rád četl knihy, mezi nimi především Bibli a další duchovní literaturu. Tatínek byl členem Jednoty bratrské stejně jako později já. Vlastně s tím tatínkovým čtením byl problém – byl skoro nevidomý. Rád jsem mu pomáhal, když potřeboval někam dojít, a později, když jsem se naučil číst, předčítal jsem mu z knížek, které byly pro dospělé a já jim zatím moc nerozuměl.

Tatínek trošku číst mohl – musel ale mít velmi silnou a velkou žárovkou s výkonem 150 wattů.

Narodil jsem se před druhou světovou válkou, v roce 1934. Za války to vypadalo docela jinak než dnes – v obchodech nebylo skoro žádné zboží. A to se týkalo potravin, ale i jiných věcí. Například potraviny, ale i boty nebo šaty se

samozejmě prodávaly za peníze, ale ke koupí byly potřeba navíc speciální lístky – tenkrát existoval takzvaný lístkový systém.

Koupit tak silnou žárovku za války bylo tedy pochopitelně velmi obtížné. Žárovka se dlouho nedala sehnat. Až se k nám jednoho dne donesla zpráva, že naši známí ve Zlíně ji mají. Tatínek mě požádal, abych mu ji donesl. I když mi tenkrát bylo jen šest let,

okamžitě jsem se zvedl a běžel ke známým do Zlína. Tenkrát se ještě nejezdilo všude autem. Celou cestu jsem se usilovně modlil. Chtěl jsem tatínkovi udělat radost a umožnit mu, aby si mohl číst, protože on byl vášnivý čtenář a posluchač. Pán Bůh mě vyslyšel – když jsem přiběhl do Zlína (byly to asi dva kilometry), žárovku měli, a tak jsem běžel zase zpátky domů a těšil se, že ji tátovi předám. Příběhl jsem domů, ale

tatínek už měl jinou žárovku a četl. Žárovku měl nad stolem a jednou rukou si udělal průzor, kterým lépe viděl.

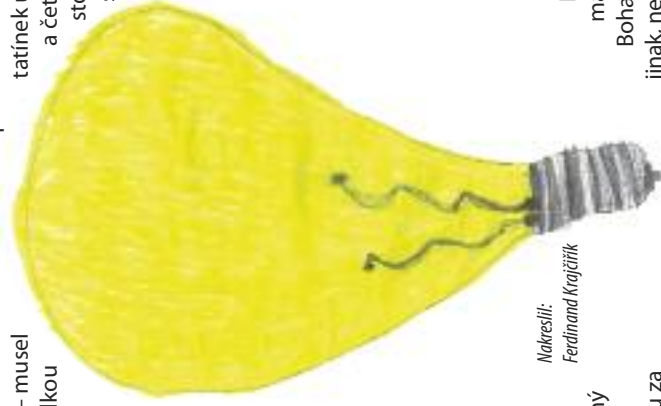
Druhá žárovka byla podobná té, kterou jsem v rukou držel já. Někdo mu vzácnou žárovku donesl

„náhodou“ dřív než já. Dlouho jsme nemohli žárovku sehnat a najednou měl tatínek i s tou mojí dvě.

Byl jsem strašně zklamaný a našťavaný na Pána Boha, že všechno zařídil

jinak, než jsem si přál. Dneska už našťavaný nejsem, protože vím, že Pán Bůh někdy zařídí věci i o hodně jinak, než si zrovna přejeme a představujeme, ale vždycky je to pro naše dobro.

**Pavel Válek,
Jaroslavice u Zlína**

*Nakreslil:
Ferdinand Krajčířik*

Ježíš měl dvanáct učedníků... Jejich jména najdete v Mt 10,1-4. Šest z těchto jmen je skryto v následujících větách. Dokážete je objevit? Správné řešení si zkontrolujte na str. 8.

Je mně dobře jak u babičky, tak u dědečka.

Neseš krásnou kytici; komu ji dáš? Náš Honza je pilný, on dře jako kůň.

Z. S.

Je lépe trpět, než způsobit utrpení druhým lidem.

Poslouchej a nevyrušuj!

To máš jistě radost, že jsi soutěž vyhrál.

Sněhulák

**Koulim kouli do kolečka,
snad sněhulák zimu přechká.
Zafoukej mi větříčku,
vyválej mi kouličku.**

**Tři kouličky dej na sebe,
jejda, jejda – to to zebe!
Už tu stojíš v plné kráse,
zítra ho postavím zase.**

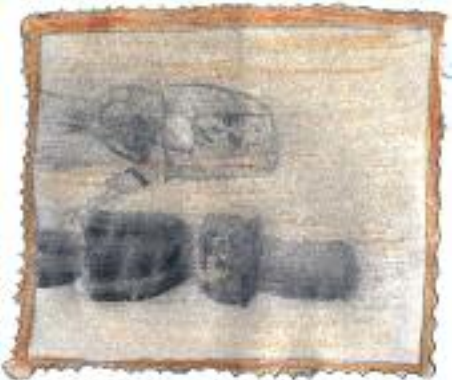
text i ilustrace
Jitka Vestfálová (Landová)

Staré fotografie

Libuška milovala babiččino album s fotografiemi. Nebyly jich tam stovky, jako se dnes tak snadno nasekají digitálním fotoaparátem, většina z nich nebyla ani barevných, Libuška však právě proto cítila, že tyto fotky jsou mnohem vzácnější. Vždyť některé byly staré skoro sto let! Nejraději měla jednu, na které byla její prababička ještě jako malá holka, mohlo jí být tak osm, jako je teď Libuška. Tvář nebylo možné pořádně rozeznat, protože dívka stála ve skupině dalších asi třiceti dětí. Všechny měly slavnostní oblečení a setradily se spolu s bratrem farářem na schodech sboru. Babička jí vyprávěla, že tato fotka byla pořízena u příležitosti slavnosti první večere Páně všech těchto dětí. Libuška se na první večeri Páně také připravuje, ale rozhodně jich není tolik najednou – jen ještě jedna kamarádka.

Na další straně alba byla prababička již dospělá. Usmívala se ze svatební fotografie po boku hrdeho pradědečka. „Kdyby tak tušili, co je za pár let čeká,“ povzdychla si babička, když si jednou spolu album prohlížely. „A co je čekalo?“ ptala se Libuška. „Přišla válka, děvenko. Ještě horší než ta první, během níž se narodili. Tatínek v ní málem přišel o nohu. Naštěstí se lékařům podařilo mu ji zachránit – jen pak až do smrti kulhal.“ To je pravda, to už Libuška věděla. Na potvrzení toho jedna z dalších fotografií ukazovala prababičku s pradědečkem při jejich zlaté svatbě ve sboru. Pradědeček na ni měl hůlku. Prababičce za moc slušelo, měla nádherné bílé vlasy – jako teď má i babička. Tahle fotka byla Libuščina druhá nejoblíbenější. Dnes, když si album prohlížela sama, zastavila se u těchto snímků své prababičky a zasníla se...

„Ahoj Libuško!“ ozvalo se náhle vedle ní. Libuška se přišermě lekla. Na pohovce po její levé ruce zničehonic seděla dívka v jejím věku a po její pravici stará paní. Když se na ně ohromeně zadívala, zjistila, že obě musely vyskočit z fotografie, které držela na klíně! Byla to její prababička – jako dítě a jako sedmdesátiletá žena.

„Kde jste se tu vzaly?“
 „Kde jste se tu vzaly?“
 vyhnkla Libuška.
 „Neboj se, Libuško,“
 pohládla ji starší prababička po vlasech.
 „My se zase za chvíli vrátíme.“

„Když jsme viděly, jak si nás dlouho prohlížíš, prostě jsme neodolaly a musely se s tebou seznámit,“ s důvtivým úsměvem dodala malá prababička. „Tak povídej,

už jsi byla u první večere Páně? Jaký je bratr farář?”

„My máme sestru farářku, je moc hodná, a k večeri Páně půjdu...“

„Počkej, jak to myslíš, sestru farářku?“ nechápavě jí skočila do řeči malá prababička.

„To ty vlastně nemůžeš vědět,“ uvědomila si její o více než šedesát let starší „kopie“.

„V naší církvi byly již brzy po druhé světové válce svěceny ženy.“

„Ona byla zase válka? To je hrozné. Ale z žen farářek mám radost. Náš tatínek byl byl taky hrdý – vždycky říkal, že Církev československá je pokroková.“

„Jen mě mrzí, že už do sboru nechodí tolik lidí jako dřív,“ řekla Libuška.

„Z toho si nic nedělej,“ pohládla ji znovu

starší prababička. „Pán Bůh církev jistě neopustí. Hlavně se snažte vždycky se chovat tak, aby se mu to líbilo, a potom se nemusíte ničeho bát!“

„To je pravda, to tatínek také vždycky říkal,“ dodala malá prababička.

Ještě dlouho si spolu ty tři povídaly – o církvi i spoustě jiných věcí, které se udály za ty roky od doby, kdy byly pořízeny prababiččiny fotografie. Libuška si vůbec nevšimla, že usnula. Když se však později probudila, byly už prababičky pryč

a znovu se na ni usmívaly ze starého alba. Kdo ví, třeba se jí to všechno jenom zdálo. I když – teď jako by na ni malá prababička z toho obrázku mrlala! Libuška se rozhodla, že o svém setkání nikomu neřekne. Bude to její velké tajemství.

Jana Krajčířlková

Ilustrace:
 Lucie Krajčířlková

S BRATREM PATRIARCHOU O CÍRKVI, HUSOVI A TRIENIU

V tomto mimořádném čísle Českého zápasu nalezneme články věnované vzniku Církve československé husitské. Připomíná se specifická situace, v níž se naše církev rodila, spjatost s národní myšlenkou, touha po zavedení češtiny jako bohoslužebného jazyka. Rozpoznáváme její hluboké kořeny v křesťanské tradici i touhu po dalších změnách. Nicméně „čas oponou trhnul“, doba pokročila a my si klademe otázky, o co bychom dnes měli usilovat a jakým způsobem. Zeptali jsme se, jak na tyto otázky pohlíží bratr patriarcha Tomáš Butta.

Jak vnímáte vznik naší církve a o co bychom měli dnes usilovat?

Představitelé zakladatelské generace Církve československé husitské a našich konkrétních jednotlivých náboženských obcí měli jasnou představu o tom, co je jejich cílem a o co chtějí usilovat. Měli svůj jasný reformní program a byli vedeni snahou rehabilitovat evangelium před moderní českou společností, odklánějící se od tehdejší Římskokatolické církve. Usilovali o to žít věrohodně hodnotami křesťanství a šířit je v měnícím se světě a nastupujícím postupným náboženském zlhostejnění. Jejich úsilí našlo značný ohlas, i když asi mnohem menší, než si dr. Karel Farský a další osobnosti zakladatelské generace původně představovali ve své vizi národní lidové církve. O co bychom měli usilovat my? Máme především naplňovat poslání Kristovy církve, nadčasové a aktuální v každé době, kterým je zvěstovat evangelium srozumitelně a věrohodně, vyučovat křesťanskému učení, slavit liturgii a prohlubovat svůj duchovní

život s Bohem. Věnovat se konkrétní službě lidem pastorační a sociální a diaconickou prací po stránce odborné i dobrovolné. Posláním církve je rozvíjet a utvářet hodnotné mezilidské vztahy. Církev není jen instituce, organizace, ale především společenství věřících, kteří nejsou určováni sobeckými zájmy, ale kteří žijí pod normou a autoritou Ducha Kristova. Církev zde není sama pro sebe, ale pro druhé. Neměli bychom být uzavřeni jen do sebe a do svých problémů. Náročná doba nás přivede k tomu, abychom se v církvi zabývali tím podstatným a nepromarňovali síly, vážili si navzájem svých obdarování a práce. Máme hledat cesty, jak získávat a oslovovat druhé, neboť jeden z hlavních úkolů početně zmenšující se církve je obsažen ve slově Kristově: „Jděte a získávejte mi učedníky...“. V čase odklonu od tradičních organizovaných církví to není snadné, ale o to více nezbytné.

Příští rok si připomeneme nejvýznamnější událost našeho církevního života, kterou

je šestisté výročí upálení M. J. Husa. Dalšímu takto významnému mezníku už budou skládat pocty děti našich dětí. Dnešní lidé mají diametrálně jiný pohled na svět než v dobách reformačních nebo za první republiky. Můžeme dnes, obklopeni blahobytem, pochopit Husovo učení a naplňovat je? Existuje naděje, že dnešní děti a mladá generace budou moci vidět v učení Mistra Jana výzvu, jakou spatřovali lidé z první generace naší církve a kterou v ní slyší věřící lidé i dnes?

V Husově učení bychom měli rozlišit dvojí stránku. Tou první je Husovo hluboké zakotvení v Písmu, tradici a křesťanské teologii. Hus věřil v souhlas s křesťanskou naukou v Boží Trojici. V návaznosti na tradiční učení byl pro něho Ježíš Kristus „pravý Bůh“ a „pravý člověk“. Stačí, když dočteme jeho známý výrok o pravdě z Výkladu víry v páté kapitole až do konce. Po této stránce zabývat se Husem znamená zabývat se Písmem a tradicí, tedy společnými křesťanskými základy. Hus cituje často Bibli a také spisy církevních otců. Poznáváme-li blíže Husa, poznáváme jeho křesťanskou víru, zbožnost a učení. To není nějaký „dobový přežitek“, ale je to tím zásadním, co k Husovi patří. Současně je v jeho myšlení a působení zřetelně přítomen silný morální nárok na církev, na společnost, na každého jednotlivého člověka. Věřit podle Husa není možné bez přiměřeného životního stylu, který je oproštěn od soustředěnosti na moc a majetek. S tímto morálním nárokem souvisí i jeho ostrá kritičnost, kterou nelze přehlížet, uhladit, zastřít. U Husa je přítomen prorocký rys projevující se naléhavostí a nesmlouvavostí. Měli bychom se vyvarovat zjednodušení a krajním pohledům, kdy chceme na jedné straně vidět Husa jako ve všem věrného římského katolíka a na druhé straně zase jako toho, kdo pouze bojoval proti katolické církvi a jejímu bohatství, blahobytu a vnější okázalosti. V Husově učení je přítomna silná sociální solidarita, soucítění s chu-

dými a utiskovanými a zastání se jejich lidských práv. Toto jeho výrazné sociální citění vyplývá u Husa z vědomí hodnoty každého člověka před Bohem bez ohledu na to, do které vrstvy a skupiny patří. Vychází z biblického důrazu, že Bůh nikomu nestrání. V souvislosti s významným jubileem přijde o to ukázat Mistra Jana Husa v této živé dynamice. Taková živá osobnost může zaujmout i mladou generaci.

Mohl byste krátce zrekapitulovat dosavadní průběh Husovského trienium? Jak budou probíhat akce k Husovskému trieniu v tomto roce? Jaké má 600. jubileum mezinárodní přesah?

Naše církev vyhlásila 6. července 2012 při bohoslužbě v Betlémské kapli v Praze Husovské trienium – tříleté období k roku 2015. Ideovým základem je Husův výrok z jeho listu Přátelům v Čechách z roku 1415: „Prosím, abyste se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy každému přáli.“ Jedinečný Husův výrok se týká hodnoty soudržnosti, spravedlnosti a pravdy hledané v dialogu. V trieniu nám jde o co nejširší spolupráci v rámci tohoto výročí. Uzavřeli jsme memorandum s městem Kostnice i se svazem měst s husitskou minulostí a tradicí. Významná je

dohoda s Českobratrskou církví evangelickou, podepsaná začátkem prosince 2013. Uvědomili jsme si, že je prospěšné postupovat společně, a ne jako konkurenti. Naše církve mají historicky k Husovi vřelý a úzký vztah. V tomto roce bude v Kostnici výstava věnovaná koncilu, probíhajícímu v letech 1414 -1418. Vztahy s Kostnicí mají významný mezinárodní charakter. Stejně tak má mezinárodní a nadkonfesijní důležitost vřazení Jana Husa a české reformace do vztahu k Martinu Lutherovi a světové reformaci. Letošní rok 2014 je rokem znovuzavedení vysluhování z kalicha – přijímání podobojí způsobou laiky v roce 1414. Jistě bude toto výročí připomenuto několika akcemi. Tento rok bude především rokem přípravy organizace kulatého jubilea v roce 2015. Památník Mistra Jana Husa v Husinci, který spravuje naše církve, bude v letošním roce uzavřen, neboť zde bude probíhat celková rekonstrukce a obnova. Českou televizí bude připravován dvoudílný film podle knihy Evy Kantůrkové. Nejrůznějších aktivit bude značné množství a s blížícím se výročím budou přibývat. Setkal jsem se například s mladým hudebním skladatelem, který komponuje oratorium inspirované Husovým

listem Přátelům v Čechách. Studenti sochařské a kamenické školy v Hořicích tvoří práce s husovskou tematikou pro město Kostnici a pro další místa. Budou vycházet jistě i mnohé publikace o Husovi a české reformaci. Nedávno vyšla kniha prof. F. Šmahela „Jan Hus. Život a dílo“ (2013). V naší církvi jsme vydali v roce 2012 publikaci „Mistr Jan Hus v proměnách času a jeho poselství víry dnešku“. Nyní by měly následovat popularizující knižky a materiály, zejména pro mládež a pro děti, včetně omalovánků pro ty nejmenší. Husovo jubileum je cennou příležitostí ke vstupu do veřejnosti a účasti na dialogu v ekumeně i společnosti. Nechceme se za velkou postavu Husovu schovávat nebo naopak se jeho prostřednictvím „zviditelňovat“, ale máme ukazovat na něho jako na Kristova svědka, jehož životní příběh i myšlenky nás vedou i dnes k hlubším hodnotám. Husovo jubileum je pro nás otevřená možnost, abychom i na rovině místní v náboženských obcích uspořádali zajímavá setkání a nápadité akce. Tato osobnost má totiž přímou souvislost s identitou naší církve, která Husovo jméno má přímo ve svém názvu.

Za rozhovor srdečně děkujeme

„BOHOSLUŽBA V JAZYKU CYRILOMETODĚJSKÉM“

Poklidné moravské městečko Tlumačov zažilo v roce 1876 významný den. Ve zdejší farní kostele sv. Martina sloužil svátostí biřmování sám olomoucký arcibiskup Bedřich Egon, lantkrabě z Fürstenberka. Součástí vizitace farnosti bylo i setkání se starostou a členy obecního výboru, jichž se arcibiskup tázal na poměr farníků a duchovní správy. Radní Šebestián Baďura odpověděl za všechny: Jsme spokojeni! Otec arcibiskup mohl odjet s dobrým pocitem, slavnostní den se vydařil. Za několik dní však dostal z Tlumačova dopis tohoto znění: *Byla vyslovena spokojenost farníků s duchovní správou. Jsem*

však nucen vysloviti podle pravdy, že tomu tak není. Nejsme spokojeni s používáním cizí, nám nesrozumitelné řeči při bohoslužebných úkonech. Jsme přesvědčeni, že dal-li nám Bůh mateřský jazyk, chtěl jistě, abychom ho používali. Vždyť bohoslužba je rozmluva s Bohem. Užívá-li se při bohoslužbách jazyka farníkům nesrozumitelného, zůstávají bohoslužby bez účinku na přítomné. Jak jinak by působila bohoslužba v jazyku cyrilometodějském, jemuž bychom všichni rozuměli. Uskutečněním tohoto přání byla by získána úplná spokojenost farníků. Autorem psaní byl František Vaňhara, osmadvacetiletý rolník, jenž,

jak praví tlumačovská kronika, mnoho četl a sledoval myšlenkové proudy své doby, které se snažil v mezích možností uskutečňovati. Svému městečku pak sloužil jako starosta a dlouholetý obecní tajemník, v roce 1923 byl jmenován čestným občanem Tlumačova.

Jak byl jeho přípis vyřízen, nevíme. Svědčí však o hlubokých kořenech reformních tužeb, které teprve časem mohly vyústit v konkrétní snahy po srozumitelné a „lepší“ církvi. Svědčí o podhoubí, z něhož o půlstoletí později, od roku 1920, vyrůstala práce naší církve nejen v tomto kraji.

Marcel Sladkowski

LNÁŘSKÝ FARÁŘ ADOLF ARNOŠT

Bylo to roku 1904, když osmadvacetiletý Adolf Arnošt vstoupil do kláštera bosých augustiniánů ve Lnářích. Přítelem z dob bohosloveckých studií P. Ambrožem Kolářem byl uvítán zvesela: „My se zde máme dobře: jíme, pijeme, spíme a trochu se modlíme.“ Tato věta byla jistě z části myšlena v nadsázce, neboť lnářský klášter udržoval blízké kontakty s řadou křesťanských orientovaných umělců, z nichž někteří patřili také k okruhu české Katolické moderny a k přispěvatelům Nového života (Julius Zeyer, Jakub Deml). Díky letitému přátelství vzdělaného převora se sochařem Františkem Bílkem a mozaikářem Viktorem Foerstem dodnes zdobí lnářský klášterní kostel Nejsvětější Trojice Bílkem vyřezaná hlava Krista a na stejný motiv Foerstem vytvořená portální mozaika.

P. Alipius, jak znělo Arnoštovo řádové jméno, se již od ledna 1920 připravoval na odchod z kláštera. Oporou se mu stal tehdejší vikář v Kasejovicích, Jan Pavel Hille, který mu dával čist tisk nově vzniklé Církve československé (husitské). Den před konáním prvních českých bohoslužeb ve Lnářích opustil Adolf Arnošt zdi kláštera a začal pracovat na díle nově se formující církve. V kapse neměl ani groš, jediné, co si vedle nadšení odnesl, bylo několik knih, prádlo a peřiny.

V červnu 1920 vykonal farář Arnošt za účasti bratra Emila Dlouhého-Pokorného první české bohoslužby. Ohlas lidu byl ohromující a do týdne se do nové církve přihlásilo na 550 osob. Nově vzniklá CČS(H) samozřejmě neměla ve Lnářích žádný bohoslužebný prostor, a tak se farář Arnošt rozhodl sloužit následně dvoje nedělní bohoslužby v hřbitovním kostele sv. Mikuláše. Za hojně účasti věřících je odsloužil v bílém taláru

s rudým kalichem a bílém biretu s dvojramenným křížem. Filiální kostel sv. Mikuláše se tak stal vůbec prvním bohoslužebným místem v celém Plzeňském kraji, kde CČS(H) začala pravidelně sloužit bohoslužby.

Ještě v červnu 1920 stihl Adolf Arnošt vykonal první křest v Kocelovicích a v následujícím měsíci vykonal i první dva svatební obřady. Postupem času se zvěst o nově založené církvi šířila celým krajem a bratr farář Arnošt během roku 1920 sloužil bohoslužby ve Hvozděanech, Kasejovicích, Blatné, na Strakonicku a dalších místech. A povinností přibývalo: křty, sňatky, pohřby, výuka náboženství. O zdařilých počátcích se bratr farář zmiňuje v dopise Emilu Dlouhému-Pokornému: *Dobré símě jsi zde zasel, vzešlo a roste. Dvě třetiny mám jich v Československé církvi... Hlásí se pořád noví. Lid přichází z celého okolí.*

A z ohniska Lnář počíná to i u sousedů hořet.

Existenční podmínky pro nové kněze CČS(H) nebyly nijak snadné a jejich hmotné zabezpečení tak bylo do značné míry závislé na obětavosti věřících. Hned po odchodu z kláštera našel farář Arnošt přístřeší u lnářského obchodníka St. Voříška. Dobří lidé hned druhý den přinášeli chléb, buchty, máslo, vejce a dokonce i dort. Darů bylo tolik, že bratr farář mohl podělit i chudé a potřebné. O teplou stravu se zase zdarma postaral hostinský a řezník Cyril Šollar. Zkrátka Pán se postaral. V listopadu 1921 se bratr farář Arnošt oženil s Boženou Hatašovou, která ho celý život věrně doprovázela. Svatební obřad ve lnářském kostele sv. Mikuláše vykonal a novomanželům požehnal dr. Karel Farský.

Životním heslem faráře Arnošta bylo: První je vždy povinnost. Hned v den svatby si totiž novomanželé napláno-

vali svatební cestu do Milče, kde měl bratr farář vykonal křest. Když se ho pozdější první patriarcha naší církve zeptal, proč jedou ke křtu hned v den svatby, dostalo se mu následující odpovědi: To aby žena věděla, že si vzala faráře, který je určen k povinnosti v každé době.

Nesmírné pracovní vypětí se však podepsalo na Arnoštově zdraví. Ač nerad, nechal se v říjnu 1938 přeložit do pense. Pán ho na tomto světě ponechal již pouhé dva roky. Smířen odešel v náručí své manželky 7. září 1940. O dva dny později se konalo smuteční rozloučení za účasti druhého patriarchy dr. Gustava Adolfa Procházky. Po pohřebním obřadu se průvod v čele s četnými prapory odebral na lnářský hřbitov, kde byl farář Adolf Arnošt uložen.

A tak i my, bratři a sestry, při případné cestě Lnářemi můžeme vzpomenout památky tohoto Bohu věrného a obětavého služebníka a zapálením svíčky na jeho hrobě se přihlásit k odkazu zakladatelů naší církve. V lednu je to již čtyřiatřicet let od doby, kdy CČS(H) vznikla. Mohlo se tak stát jen díky nesmírné odvaze zakladatelské generace, která se v obecnství s Kristem vydala hledat novou cestu k jeho zvěsti.

Martin Jindra

JÁ JSEM TEN PATRIARCHA...

Církvi československé husitské, v jejímž čele dr. Karel Farský po mnohých bojích stanul, bývá někdy vytýkáno, že důvody i okolnosti jejího vzniku byly čistě povrchní, že nepřišla s ničím novým a je jenom suchou větví, která odpadla od těla Církve. Její kritici vidí hlavní příčiny jejího vzniku v dočasných poměrech v rakousko-uherské monarchii a době krátce po jejím pádu, proti kterým svým vznikem Církev československá vystoupila. V těchto soudech, které již samy v sobě často nesou nádech povrchnosti a zaujatosti, bývá zapomináno na postavu a povahu reformního úsilí „svolavatele“ československé církve dr. Karla Farského. Právě on, jako jeden z mála mužů v popřevratovém stavovském sdružení katolického kléru „Jednotě duchovenstva“, upozorňoval na to, že požadavky, které si vytkla, jsou požadavky vnějšími, nicméně samozřejmými, které však jsou jenom předpoklady k daleko hlubší proměně v Duchu Kristově, která by byla schopna zasáhnout a přetvořit život se všemi jeho aspekty. Toto Farského volání je slyšet v dobách, kdy je ještě daleko do doby, ve které bude uvažovat o samostatné, na Římu nezávislé církvi. Odpovědnost i odvaha, prosta strachu vykročit nově, je u kořenů Farského výjimečnosti.

Vysocko – rodný kraj v podhůří Krkonoš Farskému ležel na srdci i v pro něho hektickém období počátku 20. let minulého století, kdy byl doslova zavalen prací na budování nové církve. Objevme znovu dnes už notně zašlá svědectví o Karlu Farském z dobového tisku, která hojně vycházela v nejrůznějších periodikách na přelomu 20. a 30. let. Jako korálky (po vysocku „korale“) je provlékneme nití

vzpomínek a uchovejme si je v paměti spolu s vděčností, že církvi byla dána osobnost takového formátu.

Za svojí matkou jezdil pravidelně Karel Farský do Škodějova, kde byl nejednou i v dobách svého patriarchátu spatřen „Na Převrátí“, za koňským potahem, vyoráváje první brázdy v ještě zkřehlé zemi. Když byl jednou v takové situaci dotázán jakýmsi poutníkem, jestli zde je místo, kde se narodil patriarcha Farský, musel přiznat, že on sám je tím patriarchou, třebaže právě v té chvíli nevypadal příliš „patriarchálně“. Jeho zájmem bylo, aby myšlenka československé církve byla živá i v kraji jeho mládí. Kdykoliv přijížděl do Vysokého, bydlíval v domě U Schröterů na náměstí. Karel Schröter, někdejší vrchní poštmistr ve Vysokém a pozdější dlouholetý starosta tohoto města i okresu, byl manželem jeho sestřenice a Farský ho až do konce svého života oslovoval mile přátelsky „strýčku“. Několik kapitol z dějin Církve československé se psalo právě v tomto domě, kde se scházela celá řada významných osobností spjatých s vysockým krajem – Růžena Nasková, spisovatelka Helena Malířová, modernista František Loskot, spisovatel a básník Viktor Dyk a mnoho jiných. Tito všichni patřili do okruhu blízkých Farského přátel a známých. Dokonce i balkonem, který je dodnes k vidění na domě, přešly dějiny. To když Far-

ský v dubnu 1921 sloužil na vysokém náměstí pod Mariánským sloupem první československou bohoslužbu a v kázání se příliš „zapovídal“, tehdy netrpělivý pan Schröter vyšel na balkon s talířem v ruce a mával na Farského, aby skončil a šel se najíst. Záležitosti těla však musely ustoupit potřebám ducha. Jak vzpomíná jedna

z pamětnic: lidé ještě dlouho „stáli a stáli a poslouchali.“ Výsledkem toho byla záhy poté ustanovená náboženská obec Církve československé ve Vysokém nad Jizerou.

Když se stavěl ve Vysokém sbor, Farský bedlivě sledoval průběh prací. Byl zvyklý od vlaku ze Semil chodit do Škodějova a Vysokého pěšky a při těchto svých „vycházkách“ pozoroval na obzoru postupné vztyčování kostelní věže. I přes ostrost jeho zraku však věž nebyla z dálky příliš zřetelná – projektant ji navrhl nízkou, takže nepřekračovala horizont.

A tehdy to byl právě Farský, který prosadil její zvýšení o uzavřenou kampaň, osazenou mohutným husitským kalichem.

Až jednou půjdete cestou od Semil do Škodějova, poté, co projdete lesem před Příkrým, tam, kde je odbočka na Nouzov, zkuste

zaostřit svůj zrak na panorama Vysokého. Právě v tomto místě je vidět věž vysockého husitského kostela. Pokud máte dobrý zrak, uvidíte ji jenom díky Karlu Farskému. A nedá se to ostatně říci i o celé Církvi československé husitské? **David Frýdl**

DŮM ÚSTŘEDÍ NAŠÍ CÍRKVE

Budova, v níž sídlí ústředí naší církve, upoutá už z dálky svou architekturou. Vévodí okolnímu náměstí a kalich na věži dává najevo, kam ideově patří. Blízkost Pražského hradu také asi není náhodná a je snadné udělat fotografii tak, aby hned vedle budovy byla vidět Svatovítská katedrála.

Vystavěna byla v polovině 20. let. Stylově, jde o směs několika stavebních stylů: převažuje novogotický, některé rysy jsou orientální – snad maurské, dále klasicistní apod. Gotika má evokovat středověk, dobu husitství, a orientální prvky zase biblickou zemi. Jako celek je budova neopakovatelná a je památkově chráněna.

Je propojená s kostelem ve dvorním prostoru, který je též v tomto stylu. Zde se pořádají sněmy, církevní zastupitelstva a další celocírkevní akce; jinak slouží dejvické náboženské obci. Šla tudy naše historie

a jsou zde i pohřbeni první tři patriarchové.

Po pravé straně sboru je busta a pamětní deska Karla Farského, po levé

straně Gustava Adolfa Procházky a v přilehlém kolumbáriu odpočívá František Kovář. Je přirozené, že každoroční vzpomínky na patriarchy se pořádají také právě zde.

Náměstíčko před budovou nechalo před několika lety zastupitelstvo

Prahy 6 upravit. Dnes je zde svérázně moderní sousoší tří koní a kolem vodní plocha. Tato krásná kompozice umožňuje vyniknout i naší budově.

V domě je silně zapsaná naše historie, neboť vše, co se týkalo naší církve, nemohlo budovu minout. Je však natolik velká, že zde sídlí i další instituce. V minulosti to byla též Husitská teologická fakulta (respektive tehdy se ještě jmenovala Husova). Ta se dnes rozrostla natolik, že by jí budova nestačila, ale v dobách komunismu, kdy představovala jakousi oázu na poušti, co se týče duchovního vzdělání, obývala právě tyto pozoruhodné prostory. Dnes zde sídlí patriarcha a s ním související kanceláře, dále celý Úřad Ústřední rady a také redakce Českého zápasu, který právě čtete. Historie však bude pokračovat a i nadále se bude promítat do genia loci naší budovy.

PB

Prosba o pomoc

Vážené sestry a bratři, jak možná víte, v naší zemi přibývá dětí, jejichž rodiče jim nemohou zaplatit ani obědy ve škole. Taková situace nastala v letošním roce např. v Praze 7. Místostarosta Prahy 7 pan Daniel Štěpán spolu s dalšími zorganizoval a realizoval založení „obědového konta“ (transparentní účet). Jde o konání veřejné sbírky v souladu se zákonem č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách. Stal jsem se dobrovolně jakýmsi garantem tohoto projektu. Osobně jsem si ověřil, že celé úsilí je směřováno k tomu, aby se dostalo od nás finanční pomoci dětem, jimž z konta budou placeny obědy do konce školního roku 2013/2014 (tedy do června). Rád jsem přispěl do tohoto konta částkou, která pokryje obědy dvou dětí, a to do června 2014. Ovšem další děti na naši pomoc čekají!

Uvědomuji si, že ekonomická situace v naší zemi a mnoha z vás nemusí být příznivá. Přesto se obracím na všechny s nadějí, že se nám podaří dát dohromady další finanční prostředky, které by pomohly alespoň zmírnit všeobjímající přítomnost chudoby v některých rodinách! Transparentní účet (Česká spořitelna) je k dispozici. Naleznete jej na níže uvedené adrese a zde také naleznete informace o tom, kdo a kolik poskytl. Prostě a jednoduše: zde máte možnost kontrolovat tok peněz!

Transparentní účet 000000-2003844339/0800 <http://www.csas.cz>

Martin Chadima

Ekumenická bohoslužba

Česká biskupská konference (ČBK) a Ekumenická rada církví v ČR (ERC) zvou na Ekumenickou slavnost, která proběhne za účasti nejvyšších představitelů křesťanských církví v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů. Slavnost se tentokrát bude konat 20. ledna v kostele sv. Vojtěcha v Praze-Dejvicích, a to od 18 hodin.

Předsedá kardinál Dominik Duka, předseda České biskupské konference. Kazatelem bude Daniel Fajfr, předseda Rady Církve bratrské a předseda ERC v ČR.

Loučení s Vánoce ve Zlíně

Náboženská obec naší církve ve Zlíně pořádá v neděli o svátku Křtu Páně 12. ledna koncert **Loučení s Vánoce**, na němž vystoupí soubor *Ars animae* – trio. V programu zazní skladby a písně období baroka. Koncert ve velkém sále evangelického kostela ve Zlíně začíná v 16 hodin. Vstupné dobrovolné. **fú a rst**

ČESKÝ ZÁPAS

Jaké cíle má církev československá?

Usmířiti člověka nábožen-
sky vlastním svědomím a pře-
svědčením. To vyžaduje určitá konsoli-
dace názoru světového a čistého zpravdi-
vění pojmů a úkolů náboženských.

Usmířiti jednu církev s dru-
hou, jedno vyznání s druhým, jednu duši
s druhou, tak, aby, máje své v čistě, váž-
božensko-mravní výchově své i bližních
slyš. Toto vypovězení boje vše-
likému násilnictví, je jedním z nej-
větších úkolů našich!

Usmířiti život církevní s ži-
votem národním. Náboženství
odpolitizovati, ale politiku praktik-
nouti duchem úzlostí, opravdové zá-
dobovosti a počitvosti.

Usmířiti národy různých vy-
znání vzájemnou dobodou. Veliký ú-
kol nastává tu církvi československé v
rodině národů slovanských.
Slibné začátky úspěchu, které se už dnes po-
na mluví.

ideálního všelidského sbratření, rozumní se
v důsledku našich zájád samo sebou. Bu-
deť to jen v zájmu užších cílů našich.

Základem veškerého tohoto
dělá obrody národní i všelidské ovšem
musí býti převýchova jednotliv-
ce v charakter, vyčištění staré pře-
tvářky, posílení odvahy k vlastním sebe-
poznání a sebezpřiznání a posílení vůle k
dobrému tak mocně, že by člověk i jedno-
tlivec dovedl vzdorovati nátlaku na dobré
přesvědčení jeho činěnému, buď si on is-
kykaliv.

Srovnáme-li s tímto úkolem vyněšit
stav otupeného vědomí jednotlivce i ce-
lých vrstev, které dovedou žiti na př. s ří-
ským vyznáním v rozporu, ale nemají od-
stoupiti z něho se odhlásiti, vidíme užasné
obříhne práce, které položeno
Prozřetelnosti církvi česko-
slovenské za úkol.

Namítne-li se tamto vyčtenému úkolu
církev československé nedostatek zřetel
k životu záhrobnímu, k blaženosti
posmrtné. Neprávem. My jsme si až příliš
dobře vědomi, že žádný člověk, ani biskup,
ani papež, ani církevní sněm náš nedispo-
nuje a nemůže disponovati smudy božími.

„Já odplátím,“ praví Páol. A povinností cír-
kve jest vésti lidi k mravnosti, která je
cestou k věčné spáse nejjistější.
Dr. F.

Rozšiřujte náš časopis mezi lid
a zjednávejte mu nové předplatitele.
Jen ve svornosti síla, a proto každý
příslušník církve československé at
budiž aby „Český Zápas“ mohl tento
rok dokázat rekord, co se nákladu týče,
aby byl nejméně desateronásobným.

Vzhledem k opětnému a to velmi
značnému zvýšení cen rotačního papíru
i všech nákladů výrobních, jakož i zvý-
šení drahotných přídatků ke mzdám,
jsme nuceni jako všechny druhé listy
pražské — od 15. září 1920 upravit
ceny jednotlivých čísel i předplatné
následovně:

za jednotlivá čísla K 1—
1/2 letně, za jeden výtisk, zasílány
přímo na jednotlivce poštou . . . K 1250

Rozdíl mezi nově stanoveným a snad
již zaplaceným předplatným jest nutno
rovněž vyrovnati.

Zvýšení cen stálo se v rozsahu jen
nejnutnějším a slouží pouze k částečné
úhradě zvýšených nákladů provoz-
vácích.

Provisi a ostatní podmínky prodej-
nám zůstávají nezměněny.

Předplatné přijímáme jen s výhra-
dou, že budeme žádati doplatek, bude-li
předplatné na „Český Zápas“ zvýšeno.

Administrace „Českého Zápasu“

**Žádejte „Český Zápas“
ve všech kavárnách a restauracích.**

Ústřední výbor církve — čl. pořadí manifest-
tační projev ve čtvrtek 10. června 1920 v Praze
vo Velkém sále na Zofině v 7 hodin večer;
v tentýž den dopoledne bude sjezd a pracovní
den duchovenstva církve čl.

U sv. Mikuláše v Praze I. na hod Boží sva-
točinní má slavnostní proukvy o Duchu Sva-
točinném, dr. K. Farský, jež v posluclivěstvy, jak
obřigenť svatbasně se vyjádřil, sčastavila bho-
v dořem. Na to sčastavil zmlíněný kazatel za
svatomikulášský přivápnou mši sv. při už
lan, byly to důřevní hody svatodařňňe

„PRÁVO NÁRODA“

List na obranu nábožensko-církevní svobody národa československého.